

اصول پژوهش مسئولانه: پیشگیری از ریتکت مقاله

راهنمای ۹: پیشنهاد داوران متخصص در زمان ارسال مقاله به مجلات: مسئولیتی مهم برای نویسندگان

مقدمه

در بسیاری از مجلات علمی، هنگام ارسال مقاله از نویسندگان خواسته می‌شود چند داور پیشنهادی برای بررسی مقاله معرفی کنند. هدف از این درخواست، کمک به سردبیران برای شناسایی سریع‌تر متخصصان مرتبط با موضوع مقاله است. با این حال، معرفی داوران باید با دقت و بر اساس تخصص واقعی در حوزه موضوعی مقاله انجام شود.

معرفی افرادی که تخصص کافی در حوزه موضوعی مقاله ندارند ممکن است زمینه ایجاد شبهه درباره اختلال در فرایند داوری یا حتی داوری غیرواقعی^۱ را فراهم کند.

معرفی افرادی که با نویسندگان رابطه نزدیک علمی یا حرفه‌ای دارند نیز می‌تواند موجب شبهه تعارض منافع شود.

معرفی همکاران نزدیک، همکاران یک پروژه مشترک، استادان یا دانشجویان مستقیم، یا افرادی که اخیراً همکاری پژوهشی نزدیک با نویسندگان داشته‌اند، ممکن است بی‌طرفی داوری را زیر سؤال ببرد.

توصیه های عملی جهت معرفی داوران متخصص در زمان ارسال مقاله

- داور پیشنهادی دارای تخصص علمی مرتبط با موضوع مقاله باشد.
- از معرفی افرادی که تعارض منافع بالقوه با نویسندگان دارند خودداری شود.
- اطلاعات تماس واقعی و وابستگی سازمانی معتبر برای داوران ارائه شود.
- هر چند انتخاب نهایی داوران بر عهده سردبیر مجله است و معرفی داور صرفاً یک پیشنهاد محسوب می‌شود اما رعایت دقت در این مرحله نه تنها به تسهیل روند داوری کمک می‌کند، بلکه از ایجاد شبهات اخلاقی مانند تعارض منافع یا دستکاری در فرایند داوری جلوگیری خواهد کرد.

تهیه و تنظیم: دبیرخانه کمیته اخلاق در پژوهش معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی تهران

¹ Fake Peer Review